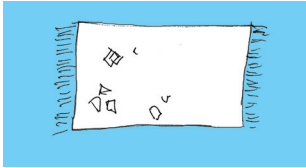

Når børn indretter sig.

Børn er gode til at bruge rum. De eksperimenterer med dem og afprøver dem – ser hvad de kan bruges til. De bruger deres sanser og oplever rum i langt højere grad end de fleste voksne. Er der f.eks. en lang gang kan den bruges til at løbe i eller spille bold i. Er der et stort rum, appellerer det straks til at afprøve akustikken med råb og larm. Små åbninger skal afprøves i størrelse, - kan man kravle igennem, - hvor stort er hullet i forhold til mig? Alt hvad der kan kravles op på, bliver der kravlet op på. Det er jo rart at se, hvordan det hele ser ud der oppe fra!! Børns naturlige nysgerrighed og legende måde at tilegne sig viden på, angår bestemt også omgivelserne.

Børn er gode til at indrette sig og danne rum i deres leg. De arrangerer sig med legetøjet med togbanen, klodserne og dukkerne omkring sig, og pludselig har de defineret deres eget rum omkring sig. Børn er gode til at bruge rumlige genstande i deres omgivelser. De giver dem en rumlig funktion snarere end den tænkte funktion. En voksen vil sige: "Det er da en sofa".....Børnene ville sige: "Næh, det er det da ikke, det er da et rumskib, der er ved at flyve op i himlen, - kan du da ikke se det?" Trappen er et hus til i flere niveauer og senge bruges med største selvfølgelighed til at hoppe i og ikke til at sove i.

At spotte steder. Fordi børn er så gode til at bruge sanser og krop til at undersøge rum og bruge rum, er de også rigtig gode til at spotte rare steder. Hvis vi som voksne har øjnene åbne for børns måde at bruge, opleve og danne rum på, kan vi bakke om det og samtidig bruge det i vores indretning af vores institutioner.

I "stilleren" i Børnehaven Åge er der: Bord og stole til computeren, to borde med stole til puslespil og perler – og frugt. En sofa, en bog reol, et tæppe ved vinduet, en krog med køkken og dukker og i det andet hjørne en madras. Faktisk rigtig mange rum-områder i det ene rum. De fleste af tingene kan der flyttes der mulighed for at rokere rundt og omdanne rummene. På den måde er børnene med til at danne rum i rum. Observationerne af deres leg og deres rum dannelser kan fungere som skabelon for rummenes inddelinger, indretning og funktioner.

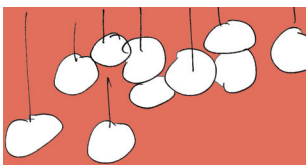
En lille god plads! Jeg var henne og hente min datter i børnehaven Åge. To små piger har fundet en lille plads i børnehavens fællesrum. Her er god udsigt til legepladsen, udsigt til køkkenet og til resten af rummet, - og der er lige plads til to.... De skubber en stol hen som bruges til bord og sætter sig på radiatoren. Rigtig godt sted til en formiddags mad. – Eller formiddags mad spises jo ved det store bord!?? Næste dag står der et lille bord med voksduk og 2 små stole. En rigtig dejlig lille sol krog er lavet, - det som pigerne har set, ..og som de voksne har set at pigerne har set, og dernæst bakket op om. Sådant er der mange hyggelige steder i børnehaven. Et tæppe ved vinduet er område for leg med dukker. En sofa til historielæsning, der nogen gange bliver flyttet rundt på. Steder og kroge hvor børn leger, og hvor man tænker: – "Nej, det ser bare rart ud!"

Jeg tror på, at denne følelse som børn har, når de af afgrænser sit legeområde – danner et fysisk rum omkring sig, er en rigtig god følelse. At kunne danne et lille univers – et arrangement af biler, veje og tunneller i sandkassen f.eks. – skabe rum og have indflydelse på egne omgivelser, er vigtigt for selvfølelsen og for kunne mærke sin en fysiske plads i denne verden. Jeg tror, det er ligeså vigtig, som det er at lære at konfliktløse, at være en god ven, at tage sin flyverdragt på, og huske hvor sin madpakke er. At danne rum er en stille måde at udtrykke sig på. Hvis børn oplever at blive at blive taget alvorligt – at deres stille udtryk er vigtigt, og at de har en betydning for og indflydelse på deres fysiske omgivelser i børnehaven, giver vi dem værdighed og en anerkendelse af, hvordan de bruger sanser.

Jeg håber, er at vi som voksne har mod på at lære lidt af børnenes måde at opleve rum på. I stedet for vi som det første tænker, når vi går ind i et rum: - "Det er nok mest praktisk at sætte et bord i midten" så tænker: "Sikke en høj spids væg!" Eller: "Gad vide hvordan det her rum ser ud oppefra, - eller hvis man ligger sig på gulvet. Gad vide hvordan det er at sidde nede i det der hjørne. Gad vide hvad det her rum, kan byde på?"

Måske kan vi bruge de oplevelser og erfaringer, vi får af børnemåden at bruge rum på. Måske kan det hjælpe os med at "fremkalde" rummene i vores institutioner; - så vi kan få fremhævet rummenes proportioner, karakter, materialer og lys. Måske kan vi blive bedre til at lave rammerne for rum i rum, så børn og personale får gode, varierende, spændende, udfordrende rum med kontrast fyldte materialer og farver. – Rum der kan sanses, bruges og mærkes.

Måske kan vi inddrage børnene i indretningen og dekorationen af rummene. Tænke på institutionen som alles rum – også hvad vi skal gøre ved væggen, når den trænger til at blive malet. Den ene væg i rummet kan måske blive rigtig flot med 60 håndaftryk på. Eller det kan være det lille rum måske kan blive rigtig fint med en madras på gulvet og 8 ris lamper hængt i forskellig højde. En lang gang, kan få en lang række dansende prinsesser eller drager klistret op på væggen – hvert barn kan tegne hver sin. Print af bobler eller sten kan klistres på gulvet, så man kan hoppe fra sten til sten ned ad gangen i stedet for at løbe. Der er rigtig mange muligheder for indretning med børn.

...og ikke mindst, så bliver der også lejlighed til at få en god "rum-snak" med børnene, - om hvordan solen skinner ind på den gule væg, - hvordan det er hyggeligt, når der ikke er ret meget plads og hvorfor det runger i et stort rum og meget mere. Rigtig god fornøjelse med jeres rum.

Lone Duus, arkitekt maa, indehaver af duusdesign.dk
Har gennem 10 år arbejdet med børnerum, visuelformidling for børn, børneudstillinger for og med børn til museer og attraktioner.
Mor til Agnes på 5.